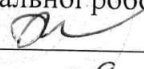

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини
(назва інституту, факультету, коледжу)

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
(назва кафедри, циклової комісії)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
 О.Б. Жильцов
«05» 09 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальна конфліктологія»
(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності: 231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня: другого (магістерського)
(назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми: 231.00.02 Соціальна педагогіка
(шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації: соціальна медіація
(за наявності) (назва спеціалізації)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти Програма № <u>0445/19</u> (підпис) (прізвище, ініціали) « » 20 <u>19</u> р.
--

Київ – 2019

Розробник: В.В. Суліцький, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Викладач: В.В. Суліцький, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 02.09.2019 р. № 10

Завідувач кафедри _____ (Т.Л. Лях)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 231.00.02 соціальна педагогіка другого (магістерського) рівня вищої освіти

(назва освітньої програми)

02.09.2019 р.

Керівник освітньої програми _____ (Т. Г. Веретенко)
(підпис)

Робочу програму перевірено

02.09.2019 р.

Заступник директора/декана _____ (Р.О. Павлюк)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	5	5
Семестр	9	9
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	50	104
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна конфліктологія» є: формування та набуття системи знань про: природу конфліктів, у тому числі, соціальних, їх вирішення, профілактики, попередження, контроль конфліктної ситуації; позитивно сприймати конфлікт і прагматично його використовувати.

Основні завдання дисципліни «Соціальна конфліктологія»: вивчення особливостей взаємовідносин працівників у процесі зародження, протікання та завершення конфліктів в організації; розгляд сучасних теорій управління конфліктами; вивчення методів управління конфліктами в організації; набуття практичних навичок з аналізу і оцінки конфліктів в системі соціальної роботи та соціально-педагогічної діяльності; вивчення прогресивних методів попередження та прогнозування соціальних конфліктів в умовах соціально-педагогічної діяльності; розгляд системи мотиваційного забезпечення у ході управління конфліктом як соціального феномену.

3. Результати навчання за дисципліною.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати про:

- розвиток конфліктологічних ідей за час існування людства;
- закономірності, функції, принципи та методи соціальної конфліктології;
- елементи внутрішнього та зовнішнього впливу на конфліктні ситуації;

- основи динаміки процесу розвитку соціальних конфліктів;
- теорії механізмів виникнення конфліктів; методи діагностики і аналізу конфліктів;
- прийоми і методи профілактики конфліктів в організаціях;
- специфіку форм прояву управлінських конфліктів;
- методи та засоби забезпечення ефективного управління конфліктами.

По закінченні вивчення дисципліни студент повинен уміти:

- розробляти ефективну систему організаційного попередження, прогнозування і профілактики конфліктів в організаціях;
- діагностувати й аналізувати конфлікт із визначенням основних конфліктологічних понять;
- правильно застосовувати різноманітні методи управління конфліктами у конкретних виробничих умовах;
- реалізовувати основні функції і принципи управління конфліктами;
- застосовувати моделі поведінки особистості у конфліктній взаємодії за ситуаційним підходом.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка (ВК 1.1. ВДС. 1.01), після закінчення опанування навчальної дисципліни «Соціальна конфліктологія», студенти набувають загальних і спеціальних компетенцій та отримують і демонструють програмні результати навчання, що наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Компетенції студента, який опанував дисципліну
«Соціальна конфліктологія»

Шифр компетенції	Розшифровка надбаної компетенції
ЗК – 9 ЗК – 10 (загальні компетенції)	Навички міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді.
СК – 5 СК – 7 СК – 8 СК – 9 (спеціальні компетенції)	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. Здатність до професійної рефлексії. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.
ПРН 9	Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у

ПРН 11	тому числі для запобігання професійного вигорання. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.
ПРН 18 (програмні результати навчання)	Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Соціальна конфліктологія як наука.							
Тема 1. Предмет соціальної конфліктології	10	2	2	-	-	-	6
Тема 2. Сучасні теорії соціального конфлікту.	8	-	-	2	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	20	2	2	2	-	-	12
Змістовий модуль 2. Управління та дослідження соціальних конфліктів							
Тема 1. Основи управлінням соціальним конфліктом.	10	2	2	-	-	-	6
Тема 2. Методологія та методика досліджень соціальних конфліктів	11		-	4	-	-	7
Модульний контроль	2						
Разом	23	2	2	4	-	-	13
Змістовний модуль 3. Теорія соціальних конфліктів							
Тема 1. Соціальна природа конфліктів та їх структура	10	2	2	-	-	-	6
Тема 2 Соціальні конфлікти: суть, особливості, типологія	10	2	-	2	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	2	2	-	-	12
Змістовний модуль 4. Профілактика соціальних конфліктів							
Тема 1. Основні етапи та шляхи конструктивного вирішення конфліктів	10	2	2	-	-	-	6
Тема 2. Використання форм і методів розв’язання конфліктів у соціально-педагогічній діяльності	13	2	-	4	-	-	7
Модульний контроль	2						
Разом	25	4	2	4	-	-	13
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього	120	12	8	12	-	-	50

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Соціальна конфліктологія як наука.							
Тема 1. Предмет соціальної конфліктології	13	2	-	-	-	-	11
Тема 2. Сучасні теорії соціального конфлікту.	13	-	2	-	-	-	11
Разом	26	2	2	-	-	-	22
Змістовий модуль 2. Управління та дослідження соціальних конфліктів							
Тема 1. Основи управлінням соціальним конфліктом.	13	2	-	-	-	-	11
Тема 2. Методологія та методика досліджень соціальних конфліктів	13	-	2	-	-	-	11
Разом	26	2	2	-	-	-	22
Змістовний модуль 3. Теорія соціальних конфліктів							
Тема 1. Соціальна природа конфліктів та їх структура	13	2	-	-	-	-	11
Тема 2 Соціальні конфлікти: суть, особливості, типологія	14	-	2	-	-	-	12
Разом	27	2	2	-	-	-	23
Змістовний модуль 4. Профілактика соціальних конфліктів							
Тема 1. Основні етапи та шляхи конструктивного вирішення конфліктів	13	-	-	2	-	-	11
Тема 2. Використання форм і методів розв’язання конфліктів у соціально-педагогічній діяльності	14	-	-	2	-	-	12
Разом	27	-	-	4	-	-	23
Підготовка та проходження контрольних заходів	-						
Усього	120	6	6	4	-	-	104

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціальна конфліктологія як наук.

Лекція 1. Предмет соціальної конфліктології.

Соціальна конфліктологія як наука. Об'єкт соціальної конфліктології. Предмет конфліктології. Категорії та закони соціальної конфліктології. Методи соціальної конфліктології. Функції соціальної конфліктології.

Основні поняття теми: конфліктологія, соціальна конфліктологія, конфлікт, метод, функція.

Семінарське заняття 1. Предмет соціальної конфліктології.

Лекція 2. Сучасні теорії соціального конфлікту.

Теоретичний фундамент науки. Загальні і часткові методи вивчення соціальної конфліктології. Формування конфліктологічних ідей. Філософсько-соціальний, організаційно-соціологічний, індивідуально-психологічний напрямки соціальної конфліктології. Еволюція конфліктологічних поглядів. Особливості розвитку соціальної конфліктології в історичному аспекті. Становлення соціальної конфліктології як сучасної науки та практики.

Основні поняття теми: методи вивчення, філософсько-соціальний напрям, організаційно-соціологічний напрям, індивідуально-психологічний напрям, еволюція поглядів, історичний аспект.

Практичне заняття 2-3. Сучасні теорії соціального конфлікту.

Змістовний модуль 2. Управління та дослідження соціальних конфліктів.

Лекція 3. Основи управління соціальним конфліктом.

Динаміка соціального конфлікту. Етапи і фази соціального конфлікту. Модель динаміки процесу соціального конфлікту. Циклічність фаз соціального конфлікту. Співвідношення фаз і етапів соціального конфлікту в залежності від можливості його вирішення. Формули соціальних конфліктів. Загальна формула соціального конфлікту. Конфлікт за формулою А. Конфліктогени і їх класифікація. Механізм розвитку конфлікту за формулою Б. Механізм розвитку конфлікту за формулою В. Трансактний аналіз соціальних конфліктів. Трансактні категорії ("Малюк", "Батько", "Дорослий"). Алгоритм трансактного аналізу. Поняття управління соціальним конфліктом. Внутрішні і зовнішні аспекти управління соціальними конфліктами. Процес діагностики соціального конфлікту. Картографічний аналіз соціального конфлікту. Процес управління соціальними конфліктами (прогнозування, попередження і стимулювання, регулювання, вирішення). Алгоритм управління соціальним конфліктом. Технології регулювання соціальних конфліктів (інформаційні, комунікативні, соціально-психологічні, організаційні). Принципи управління конфліктами.

Основні поняття теми: динаміка, етап, фаза конфлікту, модель, процес, фаза, циклічність, формула, аспект, алгоритм, управління, метод, принцип, механізм, прогноз.

Семінарське заняття 2. Основи управління соціальним конфліктом.

Практичне заняття 4. Методологія та методика досліджень соціальних конфліктів.

Змістовний модуль 3. Теорія соціальних конфліктів.

Лекція 3. Соціальна природа конфліктів та їх структура.

Конфлікт як складне соціальне явище. Конфліктні ситуації та їх види. Інцидент. Суб'єкти і об'єкти соціального конфлікту. Ознаки соціального конфлікту. Предмет соціального конфлікту. Загальна формула соціального конфлікту. Структурна модель соціального конфлікту. Межі соціальних конфліктів (просторові, часові, суб'єктні). Причини соціальних конфліктів (соціально-політичні і економічні, соціально-демографічні, соціально-психологічні, індивідуально-психологічні). Часткові причини соціальних конфліктів. Об'єктивні причини соціальних конфліктів (обмеженість ресурсів, взаємозалежність завдань, розбіжності в цілях, розбіжності в уявленнях і цінностях, розбіжності в манері поведінки і життєвому досвіді, погані комунікації). Суб'єктивні причини соціальних конфліктів.

Основні поняття теми: суб'єкт, об'єкт, соціальне явище, конфліктна ситуація, причина, структура, суб'єктивні причини, об'єктивні причини, часткові причини.

Семінарське заняття 3. Соціальна природа конфліктів та їх структура.

Лекція 4. Соціальні конфлікти: суть, особливості, типологія.

Сутність соціального конфлікту. Образ соціальної конфліктної ситуації. Позиції конфліктуючих сторін та їх роль в аналізі соціального конфлікту. Необхідні та достатні умови виникнення соціального конфлікту. Класифікація соціальних конфліктів: внутрішньоособистісні, міжособистісні, групові, між особистістю та групою. Конфлікти “плюс-плюс”, “плюс-мінус”, “мінус-мінус”, рольові конфлікти. Відкриті і закриті конфлікти. Вертикальні і горизонтальні соціальні конфлікти. Об'єктні та безоб'єктні соціальні конфлікти. Конфлікти когнікативні і конфлікти інтересів. Функціональні і дисфункціональні соціальні конфлікти. Закриті і відкриті соціальні конфлікти. Позитивні і негативні функції соціальних конфліктів.

Основні поняття теми: сутність, образ, позиція, класифікація, роль, відкриті конфлікти, закриті конфлікти, функція, типологія.

Практичне заняття 4. Соціальні конфлікти: суть, особливості, типологія.

Змістовний модуль 4. Профілактика соціальних конфліктів.

Лекція 5. Основні етапи та шляхи конструктивного вирішення конфліктів.

Попередження і пом'якшення соціальних конфліктів. Співробітництво та соціальне партнерство. Інституціоналізація відносин у суспільстві. Нормативні механізми функціонування соціальних інститутів. Технології вирішення і врегулювання соціальних конфліктів. Базові основи консенсусу. Юридичні способи врегулювання соціальних конфліктів.

Основні поняття теми: попередження, нормативні механізми, суспільство, технологія, врегулювання, юридичний спосіб, соціальний інститут.

Семінарське заняття 4. Основні етапи та шляхи конструктивного вирішення конфліктів.

Лекція 6. Використання форм і методів розв'язання конфліктів у соціально-педагогічній діяльності.

Передумови вирішення конфлікту. Форми вирішення конфлікту (поступка, компроміс, консенсус, ухилення від конфлікту, співробітництво). Методи вирішення конфліктів (адміністративні, педагогічні). Профілактика соціальних конфліктів і її напрями. Розробка стратегій управління соціальними конфліктами. Управління компетенціями співробітників. Залучення керівників середньої ланки до управління та прийняття стратегічних рішень. Зміни в організаційних структурах управління. Управління поведінкою особистості для попередження конфлікту. Процес узгодження очікувань в організації.

Основні поняття теми: передумови, форма, поступка, компроміс, консенсус, ухилення від конфлікту, співробітництво, профілактика, управління, узгодження, компетенція.

Практичне заняття 5-6. Використання форм і методів розв'язання конфліктів у соціально-педагогічній діяльності.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Для денної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість оціний	максимальна кількість балів	кількість оціний	максимальна кількість балів	кількість оціний	максимальна кількість балів	кількість оціний	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	1	1	2	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10

[illegible]

Для **заочної форми** навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	-	-
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		22		22		22		32	
Максимальна кількість балів:		98							
Розрахунок коефіцієнта: $98/60=1,63$. $K=1,63$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1. Соціальна конфліктологія як наук.

Самостійна робота 1. Систематизуйте сучасні наукові теорії соціальної конфліктології та оформіть свою відповідь у формі таблиці:

Дата	Назва теорії та її розробники	Загальний зміст теорії
------	-------------------------------	------------------------

Критерії оцінки:

- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, наведені приклади з життя, в наявності особистісна думка студента – 5 балів.
- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.
- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації – 3 бали.
- завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.
- завдання виконано частково – 1 бал.

Змістовний модуль 2. Управління та дослідження соціальних конфліктів.

Самостійна робота 2. Надайте письмову відповідь на питання: «Сучасні методи соціальної конфліктології».

Критерії оцінки:

- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, наведені приклади з життя, в наявності особистісна думка студента – 5 балів.
- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.
- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації – 3 бали.
- завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.
- завдання виконано частково – 1 бал.

Змістовний модуль 3. Теорія соціальних конфліктів.

Самостійна робота 3. Намалюйте у довільній формі схему перебігу соціального конфлікту.

Критерії оцінки:

- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації, студент проявив креативні здібності, оригінальність, в наявності особистісна думка студента – 5 балів.

- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації, студент проявив креативні здібності – 4 бали.
- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації – 3 бали.
- завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.
- завдання виконано частково – 1 бал.

Змістовний модуль 4. Профілактика соціальних конфліктів.

Самостійна робота 4. Вирішить ситуаційне завдання та надайте письмову відповідь:

Ситуація друга. Умовна назва «делікатне становище».

Сутність ситуації. Скрутним є становище керівника, коли в присутності однієї особи він повинен оцінити дії іншої, але більш авторитетної людини, на яку надійшла цілком обґрунтована скарга з боку першої особи.

Фабула ситуації. Підлеглий Б. скаржиться керівникові А. на неправильні дії В. (він може бути безпосереднім начальником Б.), який не зрозумів мотивів чи намірів Б. або неправильно оцінив його ділові пропозиції.

А. (вищий керівник) усвідомлює неправоту В. (безпосереднього керівника) до підлеглого Б. і стоїть перед вибором:

- або визнати перед Б. неправильність дій В. і скасувати його рішення (але це може негативно вплинути на авторитет В., якого А. високо цінує як працівника);
- або виявити солідарність з В. відносно Б. (і тим самим посилити несправедливість щодо Б.).

Критерії оцінки:

- завдання вирішено у повному обсязі, студент проявив креативні здібності, оригінальність, в наявності особистісна думка студента – 5 балів.
- завдання вирішено у повному обсязі, студент проявив креативні здібності – 4 бали.
- завдання вирішено у повному обсязі, але стандартно без пояснень – 3 бали.
- завдання вирішено формально – 2 бали.
- завдання вирішено частково – 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля дисципліни. Виконання модульної роботи відбувається в тестовому режимі. Завдання розподіляються за рівнем складності:

- проста відповідь «так» чи «ні» - 0,5 балів;
- вибір відповіді з 4 та більше варіантів – 1 бал;
- завдання, які потребують знань визначень, або пов'язаних з заповненням таблиць – 1,5 бали;
- творчі завдання – 2 бали.

Загальна кількість питань у одному варіанті розподіляється так:

- питання, що передбачають просту відповідь «так» чи «ні» - $8 \times 0,5$ балів = 4 бали;
- питання, що передбачають вибір відповіді з 4 та більше варіантів – 8×1 бал = 8 балів;
- завдання, які потребують знань визначень, або пов'язаних з заповненням таблиць – $6 \times 1,5$ бали = 9 балів;
- творчі завдання – 2×2 бали = 4 бали.

У залежності від спрямованості модуля (теоретичний або практичний) кількість питань за рівнем складності може змінюватися, але загальна кількість балів у сумі складає 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни є екзамен.

Структура екзаменаційного білету: перше завдання теоретичне, друге завдання теоретико-практичне, третє – практичне.

Максимальна оцінка – 40 балів.

Виконання завдань оцінюється за такими *критеріями*:

- 1) теоретичне питання:
 - повнота й ґрунтовність викладу;
 - аргументованість тверджень;
 - суб'єктне усвідомлення змісту;
 - термінологічна коректність;
- 2) теоретико-практичне завдання:
 - творче осмислення набутих теоретичних знань;
 - уміння використовувати наукові знання під час виконання практичних завдань;
 - точність виконання практичного завдання;
- 3) практичне завдання:
 - технологічна грамотність;
 - методична грамотність;
 - обґрунтованість методичних рішень.

Алгоритм оцінювання

Кількість балів	Теоретичне питання	Теоретико-практичне завдання	Практичне завдання
35-40	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продemonстровано	Завдання виконано точно. Продemonстровано творчість. Наукові знання використано на практиці.	Продemonстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення обґрунтовано.

	термінологічну грамотність		
21-34	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Завдання виконано неповно. Осмислення знань частково творче. Наукові знання використано на практиці.	Наявність незначних методичних і технологічних помилок. Методичні рішення обґрунтовано.
6-20	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Завдання виконано частково. Творчість не продемонстровано. Наукові знання не пов'язані з практикою.	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок.
1-5	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Завдання виконано частково. Творчість не продемонстровано. Рівень наукових знань низький.	Методична й технологічна неграмотність.

6.5. Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену.

1. Історія становлення соціальної конфліктології як науки.
2. Характеристика конфлікту як соціального феномену.
3. Теорії механізмів виникнення соціальних конфліктів.
4. Технології управління соціальними конфліктами.
5. Теорії поведінки особистості у соціальному конфлікті.
6. Технології ефективного спілкування у соціальному конфлікті.
7. Психологія переговорного процесу по вирішенню соціальних конфліктів.
8. Внутрішньоособистісні конфлікти.
9. Міжособистісні конфлікти.
10. Міжгрупові конфлікти.
11. Конфлікти у суспільстві і напрямки їх вирішення.
12. Соціально-психологічна діагностика конфліктів.
13. Аналіз причин виникнення соціальних конфліктів в організації.
14. Теорія "соціальних ролей" у визначенні причин виникнення конфліктів.
15. Конфлікти і конкуренція у суспільстві.
16. Методи визначення згуртованості колективу.
17. Конфлікти та влада в організації.
18. Управління стресами для попередження соціальних конфліктів.
19. Методи профілактики конфліктів в організації.
20. Ефективні комунікації як засіб попередження соціальних конфліктів.
21. Особливості розвитку конфліктології у стародавні часи.

22. Теоретичні і соціально-історичні передумови виникнення соціальної конфліктології як самостійної науки.

23. Удосконалення наукової організації праці для попередження конфліктів в організації.

24. Самоаналіз поведінки особистості у конфліктній ситуації.

25. Підготовка і прийняття раціонального управлінського рішення у конфліктній ситуації.

26. Асертивність і критика у конфліктній взаємодії.

27. Удосконалення організаційної структури управління підприємством з метою попередження соціальних конфліктів.

28. Соціальна та психологічна структура виробничого колективу.

29. Міжособистісні стилі управління конфліктною ситуацією.

30. Попередження соціальних конфліктів під час суспільних процедур.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Соціальна конфліктологія» (денна форма навчання)

Максимальна кількість балів	236							
Модулі	Змістовний модуль 1.		Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3		Змістовний модуль 4	
Назва модулів	Соціальна конфліктологія як наука		Управління та дослідження соціальних конфліктів		Теорія соціальних конфліктів		Профілактика соціальних конфліктів	
Лекції	1		1		1		1	
Теми лекцій	1. Предмет соціальної конфліктології		2. Основи управлінням соціальним конфліктом.		3. Соціальна природа конфліктів та їх структура		4. Соціальні конфлікти: суть, особливості, типологія	
							5. Основні етапи та шляхи конструктивного вирішення конфліктів	
Семінарські заняття	11		11		11		11	
Теми семінарських занять	1. Предмет соціальної конфліктології		2. Основи управлінням соціальним конфліктом.		3. Соціальна природа конфліктів та їх структура		4. Основні етапи та шляхи конструктивного вирішення конфліктів	
Практичне заняття	11		22		11		22	
Теми практичних	1. Сучасні теорії соціального конфлікту.		2.-3. Методологія та методика досліджень соціальних конфліктів		4. Соціальні конфлікти: суть, особливості, типологія		5-6. Використання форм і методів розв’язання конфліктів у соціально-педагогічній діяльності	
Самостійна робота	5		5		5		5	
Модульний контроль	25 балів		25 балів		25 балів		25 балів	
Розрахунок коефіцієнта	Максимальна кількість балів 236. Розрахунок: 236/60=3,93. K=3,93							
Екзамен	40 балів							

Навчально-методична картка дисципліни «Соціальна конфліктологія» (заочна форма навчання)

Максимальна кількість балів	98					
Модулі	Змістовний модуль 1.		Змістовний модуль 2	Змістовний модуль 3	Змістовний модуль 4	
Назва модулів	Соціальна конфліктологія як наука		Управління та дослідження соціальних конфліктів	Теорія соціальних конфліктів	Профілактика соціальних конфліктів	
Лекції	1		1	1	-	
Теми лекцій	1. Предмет соціальної конфліктології		2. Основи управлінням соціальним конфліктом.	3. Соціальна природа конфліктів та їх структура		
Семінарські заняття	11		11	11	-	
Теми семінарських занять	1. Сучасні теорії соціального конфлікту.		2. Методологія та методика досліджень соціальних конфліктів	3. Соціальні конфлікти: суть, особливості, типологія		
Практичне заняття					11	11
Теми практичних					1. Основні етапи та шляхи конструктивного вирішення конфліктів	2 Використання форм і методів розв’язання конфліктів у соціально-педагогічній діяльності
Самостійна робота	10		10	10	10	
Розрахунок коефіцієнта	Максимальна кількість балів 98. Розрахунок: 98/60=1,63. K=1,63					
Екзамен	40 балів					

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Головатий М. Ф. «Соціальні та політичні конфлікти». Київ : ДП «Виддін «Персонал», 2016. 16 с.
2. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія: підручник. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. – 564 с.
3. Денисенко І. Д. Сучасна теорія конфлікту: проблеми експлікації, демаркації, класифікації. Український соціум. 2015. № 3 (46)
4. Денисенко І.Д., Ковальова І.О. Конфлікт та спілкування: теорія і практика створення позитивного іміджу сучасного педагога: навч.посібник. – Харків : “Константа”, 2015. – 100 с.
5. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Харків : Право, 2016. 128 с.

Додаткова:

1. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов. Москва: ЮНИТИ, 2019.
2. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджер: Пособие для руководителя-практика: Пер. с англ. – Москва: Дело, 2018.
3. Гришина Н. В. Психология конфликта. – Санкт-Петербург.: «Питер», 2019.
4. Зеркин Д.П. Основы конфликтологии: Курс лекций. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1918.
5. Конфліктологія: Підручник для студ. вищ. Навч. закл. / Л.М.Герасіна, М.І.Панов, Н.П.Осіпова та ін.; За ред. проф. Л.М.Герасіної та М.І.Панова. – Харків: Право, 2012. – 256 с.
6. Ложкин Г.В., Повякель Н.И. Практическая психология конфликта:учеб. пособие. – Киев: МАУП, 2014. – 256 с.
7. Социальные конфликты: экспертиза, прогнозирование, технологии разрешения. Вып.18: Этническая и региональная конфликтология. – Москва, 2014. – 468 с.
8. Социальный конфликт / Андрей Зайцев. – Москва : Academia, 2014. – 464с.
9. Социальный конфликт: эскалация, тупик, разрешение. – Москва : ОЛМА-ПРЕСС, 2001. – 352 с.
10. Социология конфликта. – Москва : Аспект Пресс, 2016. – 196 с.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conflictologiy. narod.ru/> – Управление конфликтом. Практические приемы и техники
- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.i-u.ru/> «Библиотека РГИУ: Конфликтология: учеб. пособие»

Електронна адреса навчального курсу:

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21655>